

Leergebied Taal

Domein: Technisch lezen

'De meest fundamentele verantwoordelijkheid van scholen is leerlingen leren lezen'.
(American Federation of Teachers, June 1999)

Aanpak van leesproblemen

1. Visie en peilers

Degelijk leesonderwijs en een effectieve aanpak van leesproblemen zijn prioritair in onze school. Kinderen die niet goed leren lezen in het eerste leerjaar, hebben in de volgende leerjaren bovendien moeite met alle vakgebieden, waarin teksten een rol spelen. Niet goed kunnen lezen heeft verstrekkende gevolgen voor de verdere schoolloopbaan en voor het functioneren in een geletterde maatschappij als de onze. Preventie van leesproblemen en het zo vroeg mogelijk verhelpen ervan is dan ook een belangrijke taak waar we als school prioriteit aan willen geven.

De aanpak van leesproblemen in onze school steunt op volgende peilers:

1. aanpak op schoolniveau (zorgcontinuüm)
2. duidelijke doelen
3. vroegtijdig signaleren
4. vroegtijdige aanpak
5. effectieve instructie (doelgericht en intensief) met effectieve interventies en extra hulp voor stagnerende lezers tijdens de klassikale leeslessen
6. extra leestijd voor stagnerende lezers met intensieve ondersteuning (3 x 20 minuten per week)
7. voortdurend volgen van de leesontwikkeling (met vastgelegde toets- en signaleringsmomenten)
8. betrekken en ondersteunen van de ouders

Voor een klein percentage volstaat deze hulp niet. Hun problemen zijn zo ernstig en hardnekkig dat vermoedelijk sprake is van dyslexie. Voor hen voorziet de school extra hulp onder de vorm van:

- **werken aan accepteren** (zelfbeeld) **en stimuleren** (motivatie)
- **planmatig en intensief remediëren** (tot grens bereikt is):
- **inzetten op automatiseren + nadien versnellen + leesniveau zo hoog mogelijk brengen preventieve aanpak & preteaching**
- **leren compenseren** (strategieën + hulpmiddelen zelfstandig leren gebruiken)

2. Zorgcontinuüm lezen

	Inhoud	Timing
Stap 1	Signaleren en extra ondersteunen van risicokleuters	2 e helft 3e kleuterklas
Stap 2	☞ Goede kwaliteit instructiegedrag en klassenmanagement bij het leesonderwijs. ☞ Juiste uitvoering van effectieve methodes voor aanvankelijk lezen. ☞ Extra instructie voor risicolezers binnen de klas.	eerste weken 1e leerjaar
Stap 3	Tijdig signaleren stagnerende lezers (herfstsignalering) - Vaststellen van potentiële uitvallers.	oktober 1e leerjaar
Stap 4	Differentiatie bij het technisch leesonderwijs. Aanpak binnen de klas + extra instructie en leestijd voor stagnerende lezers (in de zorgklas)	vanaf oktober 1e leerjaar
Stap 5	Vaststellen van leerlingen met ernstige leesproblemen: extra instructie binnen de klas + in de zorgklas: remediëren + uitbreiding effectieve leestijd met 3x 20 min per week voor lezers die onvoldoende of twijfelachtig scores.	krokus 1e leerjaar - wintersignalering
Stap 6	Vaststellen van achterstand en hardnekkigheid van het leesprobleem: vermoeden van dyslexie (± 3-5%) bij de leerlingen die onvoldoende vorderen.	eind 1e - begin 2e

Stap 7	Uitbreiding effectieve leestijd: 3 x 20 min per week gedurende 1e trimester voor zwakke lezers. Eventueel gespecialiseerde behandeling (buitenschoolse hulp die afgestemd op de aanpak in de klas) voor leerlingen met (vermoeden) dyslexie.	begin 2 e leerjaar
Stap 8	Vaststellen van dyslexie op basis van 'multidisciplinair onderzoek' in na minstens 6 maanden intensieve begeleiding (criterium van hardnekkigheid).	2e leerjaar
Stap 9	Naast voortgezet technisch onderwijs+ extra instructie + remediërende aanpak ook compenserende aanpak op school (vanaf 2 e/3e leerjaar) voor leerlingen met (vermoeden) dyslexie.	vanaf 2e /3e leerjaar
Stap 10	Inzet van preteaching en compenserende hulpmiddelen (zoals de computer en voorleessoftware voor leerlingen met vorm van dyslexie waarbij de leesachterstand zo groot is dat het leren en volgen in de klas gehypothekeerd wordt. Daarnaast nog steeds werken aan het verbeteren van het technisch lezen.	vanaf 3e/4e leerjaar

3. Streefdoelen

	1e leerjaar		2e leerjaar		3e leerjaar		4e leerjaar		5e leerjaar		6e leerjaar	
	mrt	mei	okt	mrt	okt	mrt	okt	mrt	okt	mrt	okt	mrt
Streefdoel	1	2	3	4	5	6	7	8	9	>9	>9	>9